

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۰۳/۰۹

عبدالله وردک

د مسلمانانو د ټاکنو کمپاین!

د افغانانو د پاره په اوسني وخت کې ریاستي نظام، چې په اسلامي شرایطو برابر وي، یو ډېر مناسب انتخاب دی. دا ځکه چې، انتخاب شوی جمهور رئیس، بیا کولای شي، چې خپل پلانونه، په ښه توګه په عمل کې پیاده کړي. نیمه ریاستي، او نور فدرالي نظامونه، د افغانانو دردونه نشي دوا کولای، او هغه به د افغانانو دردونه او ناورین نور هم زیات کړي.

د مثال په توګه، دغه د ملي وحدت په نامه اوسنی نظام، یو مطلق ناکام حکومتي نظام دی، او تر ټولو بده خبره خو بیا داده، چې پدغه ډول حکومتي نظام کې، هېڅوک هم کوم مسئولیت، نه مني. د دغه موجوده، حکومتي نظام دواړه مشران، د خپلو ناکامیو پره، پر یو او بل اچوي.

د دغه حکومت په دوره کې، که یو پر مخ حرکت کوي، هغه بل یې له دواړو پښو رانیسي، او کښته یې راغورځوي، چې تر څو هغه بل کوم ګټور کار سرته ونه رسوي.

په افغانستان کې، د ولسمشرۍ د ټاکنو دپاره ۱۸ ټیمونو نوم لیکنه کړی ده. نن سبا، په افغانستان کې، ټاکنو ته نوماند کول، یو ورځنی مود ګرزېدلی دی. ډېر امکان لري، چې په پایله کې ځینې ټیمونه، له نورو ټیمونو سره ائتلاف وکړي، او خپلې ګټې لارې ترلاسه کړي.

که چېرې افغانان، دغه تېرو ۱۸ کلونو ته، ښه په غور سره څیړ شي، نو دغه خبره به ټولو ته ښه څرګنده شي، چې په افغانستان کې د ولسمشرۍ له چوکۍ څخه، د معاونیت په چوکۍ کې ډېرې ګټې نغښتي دي. دا لږې کبله، چې په تېرو ۱۸ کلونو کې، یوه تکرره، زړور، او خپلواکه ولسمشر، شتون نه درلود. نو لږې کبله ځینې افغانان، په معاونیت پسې ډېرې هلې ځلې کوي، او خپلې شخصي او ګوندي ګټې، د معاونیت په چوکۍ کې لټوي.

اوس راځم، د دې لیکنې اصلي خبرې ته، چې هغه د مسلمانانو د ټاکنو کمپاین دی.

د مسلمانانو تر منځ د ټاکنو کمپاین، د غیر اسلامي ملکونو، د ټاکنو د کمپاین سره باید واضح فرق ولري. دا پدې معنا، چې د مسلمانانو کمپاین، باید د غیر اسلامي ملکونو تر کمپاین ډېر ښه، او په اسلامي اصولو برابر وي.

غواړم دغه لاندې ټکي، د افغانستان د انتخاباتو د کمپاین په هکله، وړاندې کړم:

۱ - د ولسمشرۍ دپاره نوماندان، او د هغوی ملاتړي، باید په هېڅ صورت کې، اسلامي اصول تر پښو لاندې نکړي. دا پدې معنا، چې هېڅکله، په بل نوماند پسې دروغ او تهمت ونه وايي. دوی ټول هر وخت خپل ټاکنیزه کمپاین، د اسلام په چوکاټ کې مخ په وړاندې بوزي، او هېڅکله، د اسلام له ټاکلي حدودو څخه تېری ونکړي.

۲ - د ولسمشرۍ د ټاکنو دپاره، هر نوماند باید د انتخاباتو دپاره یوه تګلاره، چې په انګریزي کې (Manifesto) ورته وايي، ترتیب کړي. پدغه تګلاره کې، د هغو ټیم ټولې کاري برنامې، په واضح او مکمل ډول ولیکل شي، او بیا هغه داخلي او خارجي رسنیو، او افغانانو ته وپېشل شي.

د یادولو وړ ده، چې د دغې کاري برنامې په ترتیب کولو کې، باید له ټولو کارپوهانو څخه مسلکي ګټه پورته شي، او د هغو په ترتیب کولو کې، له ډېر دقت او پوهې څخه کار واخستل شي. د دغه کاري برنامې هره ماده، په ښه توګه، تر بحث لاندې ونيول شي، او پدغه برنامه کې خلکو ته داسې وعدې ورنکړل شي، چې د هغه عملي کول بیا له امکان نه بهر وي. په اوسني وخت کې خلک، د دروغو وعدې، له ریښتینو وعدو څخه، ښې پېژندلې شي. ښه په زړه پورې مثال یې، د مکسیکو د دېوال رغول دي.

هېره د نه وي، چې ښه شعارونه، له ښو عملي پلانونو سره، ښه ځلېږي.

فرض کړی، چې کوم کانديد، خلکو ته دغه وعده ورکړي، چې برق به ټولو ولایتونو ته برابر وي؟ نو هغه باید، د دغه کار د عملي کولو لپاره، ښه مالي، او طبعي منابع په نظر کې ولري.

۳ - کله چې دغه کاري برنامه جوړه شي، نو هغه بیا په ښه ترتیب باید ولس ته تشریح شي. د هغه دپاره، د کمپاین مشر، او نور مسلکي کارپوه او کارکونکي غړي تعین شي. دغه انتخاباتي ټیم، د نوماند ټیم، برنامه او تګلاره، ټولو

د پاڼو شمېره: له ۱ تر ۳

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رایرلو مخکې په څیر و لولئ

خلکو ته په هر مناسب فرصت، او عامه ځایونو کې تشریح کړي، او حتی د نوماند ملاتړي، کور په کور، د خلکو دروازي وروټکوي، او خپله پالیسي ورته تشریح کړي.

۴ - د ولسمشرۍ دپاره نوماندان، باید په تلویزیوني مناظرو او بحثونو کې برخه واخلي، او د حاضرینو پوښتنو ته ښه صادقانه ځوابونه ووايي. دوی باید په واضح توګه، دغه ټکي ته ځواب پیدا کړي، چې د افغانستان خلک، ولې د دوی ټیم ته خپله رایه ورکړي. دغه انتخاباتي ټیمونه، باید د خپلو ټیمونو د کاري برنامو نیرنگي نقطې (Selling Points)، افغان ولس ته په ښکاره توګه ورپه ګوته کړي .

۵ - هر ټیم باید، د رسنیو او خبرنګارانو سره، ښه په زړه پوري رابطه قایمه کړي، او داځکه، چې رسنۍ او د هغو خبرنګاران کولای شي، چې د دوی خبره، ښه او یا بده، د خلکو تر غوږو ورسوي. همدارنګه، د رسنیو، او خبرنګارانو، دنده باید دا وي، چې د یوه نوماند، د خولې خبره، په امانت ډول، د ملت غور ته ورسوي.

۶ - هر ټیم باید ښه ښه پوښترو، چې ښه ښه شعار ولري، په ټولو عامه ځایونو کې نصب کړي. د یوه ښه پوښتر لیدل، د خلکو په ذهن باندې ښه اغېز اچولی شي. شعارونه باید، ډېر خلص، عامیانه، او له معنا څخه ډک وي. د مثال په توګه، د آزادۍ، سولې، عدالت، انصاف، کار، تعلیم، احترام، او اتحاد، ټکي، هغه ټکي دي، چې ټول ورته ضرورت لري، او په ټولو خلکو ښه لګیري. د یادولو وړ ده، چې یو نوماند، باید، د زړه له کومې، له دغو ټکو سره مینه ولري، او په ریښتیا سره، د هغوی په عملي کولو کې هر ډول قربانۍ ته حاضر وي.

۷ - نوماندان باید له ټولو جوماتونو، اسلامي، او تعلیمي مرکزونو څخه لیدنه وکړي، او د دغو اسلامي، او تعلیمي مرکزونو غړو ته قناعت ورکړي، د دوی اندېښنې لیرې کړي، او د دوی رایې خپلې کړي. دوی باید په ریښتیا سره، د مدرسې او پوهنتون ترمنځ فاصله لنډه کړي.

۸ - قدرمنې خویندې، هم خپلو خویندو او میندو، ته دغه کاري برنامې او تگلاره په ښه ډول تشریح کړي، او د اسلام په رڼا کې، د ټاکنې په کمپاین کې ښه په زړه پوري برخه واخلي. هېره د نه وي، چې خویندې، او میندې، د خویندو خبرو ته ښه غور نیسي.

۹ - د نوماندو د ویاندو په هکله، ښه فکر وشي، او هم په یاد ولری، چې دغه ټول کارونه، د افغانستان په ټولو ولایتونو کې په ښه بڼه سرته ورسول شي.

۱۰ - د تگلارې متن په عامه ژبه ولیکل شي، تر څو خلک وکولای شي، چې په هغه پوه شي. پدغه کاري برنامه کې، هر اړخیزه ضرورت ته اشاره وشي، او هم په واضح توګه، د هغو د عملي کولو لارې چارې وسنجول شي. د مثال په توګه، د کار، د صحت، د تعلیم، امنیت، او د بین المللي اړیکو، په هکله پوره معلومات وړاندې شي.

۱۱ - د مجازي صفحو، فیسبوک، یوتیوب، او ایمېل څخه اعظمي ګټه واخستل شي.

۱۲ - د ځوانانو په هکله ډېره توجه وشي. ځوان نسل ملامت ندی. دوی هغه څه مني، چې هغه اوري، او هغه ویني. نوماندان، باید کوبښښ وکړي، چې ځوان نسل ته، حقایق، د حقایقو په بڼه بیان کړي، او خپل مرچ ورسره ګډ نکړي. هغه نوماند، خو باید هېڅ ونه بښل شي، چې ځوان نسل ته، دروغ، د حقایقو په بڼه وړاندې کوي، او ځوان نسل ګمراه کوي.

ځوان نسل، د یوه ملک، معنوي سرمایه تشکیلوي، او د هغو په ساتلو کې هر بادرده، افغان، باید ډېر احتیاط وکړي، او کوبښښ وشي، چې دوی له دغو ټولو مرضونو، لکه تعصب، بې انصافي، او بې عدالتی، څخه لیرې وساتل شي. زه باور لرم، چې ان شاءالله، ځوان نسل به دغو ټکو ته ډېر متوجې وي، او هېڅوک به ونکړای شي، چې دوی ته دوکه ورکړي.

ځوان نسل ته هم لازمه ده، چې دوی د (Memory Stick) په شان، ښي او بدې خبرې ذخیره نکړي. دوی باید د دغې استعداد ولري، چې دروغ، له حقیقت څخه، جدا کړي، او یوازې حقایق، پخپله حافظه کې ثبت کړي .

۱۳ - کېدای شي، دغه سوال له ټولو نوماندانو، او د هغوی له ملاتړو څخه وشي، چې ولې افغانان، دوی ته خپله رایه ورکړي؟!

۱۴ - هر نوماند، باید د مخدرو موادو، او د دوی د له منځه وړلو، دپاره عملي پالیسي ولري، او دغه مظلوم ملت ته وشيي، چې دوی به څرنگه، دغه ملت، لدغه وژونکي مرض څخه خلاص کړي.

۱۵ - د دغه لیکنې په وخت کې، د طالبانو ورونو، او امریکا، ترمنځ خبرې روانې دي. دغو خبرو ته ټول افغانان، سترګې په لاره دي. ټول افغانان، د هغې سولې په انتظار کې شپې او ورځې تیروي، چې هغه الله (ج) ته قبوله او منظوره وي.

هیله ده، چې په افغانستان کې، الله (ج) همدغه شانته سوله راولي، او بیا ټول افغانان (ټول د ټول معنا ورکوي)، پدغه انتخاباتو کې ګډون وکړي، او ریښتني ولسمشر، انتخاب کړي.

د پام وړ ټکي:

د ولسمشرۍ دپاره ټول نوماندان، او د دوی ملاتړي، باید هر وخت، ښو ته ښه، او بدو ته بد، ووايي. دوی ټول باید، له خپلو خبرو سره ډېر احتیاط وکړي، او هېڅکله، د یوه چا په شخصي حریم تېری ونکړي. دوی باید، له اسلام او وطن سره ډیره له کومې، دایمي مینه ولري. دوی باید دغه مینه، او محبت په عمل کې هم پیاده کړي وي. ټول نوماندان، باید، د خپلو شعارونو، د عملي کولو، کلک نیت هم ولري. داسې نه، چې یوازې، د خلکو رأیو ته یې سترګې پټې کړي وي، او چې کله، خپل هدف ته ورسیري، نو بیا خپلو ټولو اسلامي او ملي وعدو او ګټو ته شا کړي، او یوازې د خپلو شخصي ګټو په فکر کې وي.

د یادولو وړ ده، چې افغانان، له خپل منتخب ولسمشر څخه دا توقع لري، چې د ملک منل شوي قانون ته به احترام لري، او هغه به، په خپل ځان، او نورو یو شانته عملي کوي، او داسې ونشي، چې پخپله ولسمشر، او د هغه ملاتړي، بیا تر ټولو لومړی، د قانون ماتونکي وي.

په اسلام او وطن مین افغانان، نور باید د بې تفاوتۍ له وژونکي خوږه، راپاڅي، او په ریښتیا سره، یو او بل ته، د ریښتیني ورورګلوی، لاسونه ورکړي، او دغه تباڼه کوونکي ناورین ته، د پای ټکی کیردي.

دغه د ولسمشرۍ دپاره نوماندان، ټولې معلومي څېرې دي. ځینو یې، له ۱۸ کالو راپدېخواه، د افغانستان په سیاست کې رڼده رول لوبولی دی. د دوی کارونه، ټولو افغانانو ته، د لمر په شان معلوم دي، او افغانان، باید د دوی په خالي وعدو ونه غولیري. هغه چا چې د دغه مظلوم ملت سره، پدغه تېرو کلونو کې ستره جفاء کړېده، او د دوی ورځنی عادت، وطن او خلکو ته جفاء کول ګرزېدلی وي، نو په هغوی به بیا اعتبار کول، پخپله ستره جفاء وي.

الله (ج) به افغانان، یو ځل بیا، په لوی امتحان کې واچوي، او و به ګوري، چې آیا، دغه دفعه افغانان، د اسلام او وطن په غم کې دي، او یا که بیا دوی د پخواه په شان، د چوکيو او خپلو جیبونو په غم کې دي.

په اسلام او وطن مین افغانان، باید پدغه حساسه مرحله کې سره یو موټی شي، او دوی د هغه نوماند څخه، ملاتړ وکړي، چې هغه اسلام او وطن ته وفادار وي.

راځئ، چې د مسلمانانو د قاطع کامیابۍ لپاره، خپلې ملاوې کلکې وتړو، او د الله (ج) په کومک سره، هغه نوماند، چې په اسلام او وطن مین وي، هغه، قاطع کامیابی ته ورسوو.

په پای کې غواړم، خپله وطني دعا مې یو ځل بیا تکرار کړم، او هغه دا، چې الله (ج) د په افغانستان، او په ټوله نړۍ کې هغه شانته، سوله راولي، چې هغه الله (ج) ته قبوله او منظوره وي. آمین یارب العالمین.

همدارنگه، یو ځل بیا، د عاجزۍ دواړه لاسونه، د الله (ج)، لوی او مهربان دربار ته پورته کوم، او د زړه له کومې دعا کوم، چې الله (ج) دې، د طالبانو ورونو او امریکایانو په اوسنیو مذاکراتو کې، هغه فیصله منځ ته راوګړي، چې هغه د اسلام، او د افغانانو، د دنیا او آخرت په ګټه وي. آمین یارب العالمین.

والسلام.

زما اړیکه:

abdullahwardak53@gmail.com